



זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

כניסת השבת 18:43

צאת השבת 19:55

ר"ת 20:47

"איש א-לוקים קדוש, אדוננו בר יוחאי"

ל"ג בעומר הוא יום ההילולא (השמחה) של רבי שמעון בר יוחאי, התנא קדישא, איש המופת המלומד בניסים.

התנא רבי שמעון בר יוחאי היה תלמידם של רבי יהושע ורבי עקיבא (היה אחד מ-5 התלמידים שנשתיירו לאחר פטירת 24,000 התלמידים). בימיו שלטה מלכות רומי שגזרה גזירות על לימוד התורה וקיום המצוות, והרגה את רבו, רבי עקיבא.

פעם ישב רשב"י עם חבריו רבי יהודה ורבי יוסי, בנוכחות יהודה בן-גרים, גינה רשב"י את המלכות ואמר: "כל השווקים, הגשרים והמרחצאות שתיקנו הרומאים, לא תיקנו אלא לצורך עצמם". יהודה בן-גרים הלשין עליו לרומאים והם ביקשו להורגו.

מפחד המלכות, ברחו רשב"י ובנו ר' אלעזר והסתתרו במערה. 13 שנה הם ישבו שם, מבודדים מהעולם החיצון ושקועים כל כולם בעבודת ד' והתעלות רוחנית כבירה. יש אומרים שמערה זו היא המערה שנבראה בערב שבת בין השמשות, ובה שהו משה ואליהו. סיפורים מופלאים מובאים במדרש על אותן שנים.

נעשה להם נס ונברא להם עץ חרוב ומעיין שסיפקו להם מים ומזון, כדי שלא יבלו בגדיהם הם היו פושטים אותם ומתכסים עד צווארם בחול מהמערה, ובזמן תפילה היו מתלבשים.

לאחר שנים אלו יצאו מהמערה ברמה רוחנית כה גבוהה, עד שכל מקום בו נתנו בו עיניהם - נשרף. יצאה בת קול ואמרה: "להחריב עולמי יצאתם? חזרו למערכתם".

רק לאחר שנה נוספת יצאו.

רשב"י כתב את ספר הזוהר הקדוש, ספר היסוד של הקבלה (תורת הנסתר) שכולו חכמה טמירה ועצומה. ספר הזוהר כולל את: ה'אדרא רבא' ('אדרא': אסיפת רבנים, שהם ישיבות תלמידי רשב"י), וה'אדרא זוטא' (סודות תורה שגילה ביום פטירתו), כמו כן בתלמוד ובמדרשים מוזכרים 2,245 מאמרותיו.

השמחה הגדולה בל"ג בעומר נעשית לכבוד תורתו של רשב"י, שסודות טמירים ממנה הוא מסר בל"ג בעומר, יום פטירתו, וכן, כאות שמחה על שביום זה פסקו תלמידי רבי עקיבא מלמות. ב'אדרא זוטא' מובא תיאור על הסתלקותו של רשב"י:

באותו היום שרבי שמעון רצה להסתלק מן העולם, היה מסדר דבריו ונאספו כל 'החברים' (התלמידים), והיה הבית מלא. ופתח עיניו רבי שמעון, ואש סובב את הבית.

אמר רשב"י לרבי אלעזר בנו: "צא וראה אם רבי יצחק ישנו כאן, אמור לו שיסדר דבריו ויהא אצלי, כי אני ערבותי לו". (רבי יצחק ניצל על ידי רשב"י ממלאך המוות, ורשב"י ערב לו שעד יום פטירתו הוא, לא יוכל מלאך המוות לפגוע בו, ברבי יצחק. והיות שערב לו, הוא ביקש כעת לקרוא לו להיות שכנו בעולם הבא).

קם רשב"י, נשא ידיו, התפלל ואמר:

"עכשיו היא שעת רצון. אני רוצה לבוא לעולם הבא בלי בושה. והנה דברים קדושים שלא גיליתי עד עתה, אני רוצה לגלות לפני השכינה, שלא יאמרו שבחסרון נסתלקתי מהעולם...

ועתה הקב"ה רוצה בכבודנו וכל הצדיקים כולם באו מגן עדן עמו, והוא בא בשמחה לשמוע אלו הדברים שאני אומר...

וכך אני מסדר אותם: רבי אבא יכתוב, רבי אלעזר בני ילמד בפה ושאר החברים ידובבו בליבם".

רשב"י היה אחד האנשים המופלאים ביותר בתולדות עם ישראל בכל הזמנים. מעטים הם האנשים שזכו להערצה כבירה כזאת בחייהם ולאחר מותם.

מסופר על **רבי חיים בן עטר זצ"ל**, בעל ה'אור החיים' הקדוש, שבא להתפלל על קבר רשב"י, וכשהגיע לתחתית הר מירון, ירד מהחמור והיה עולה כפוף על ידיו ועל רגליו, וכל הדרך היה גועה וצועק: "היאך אני השפל נכנס למקום אש להבת שלהבת קודש, וכל פמליא של מעלה וכל נשמות הצדיקים".

מאורה של הפרשה

"ולקחתם לכם ביום ראשון פרי עץ הדר"

מובא בתלמוד, שעל ידי נענוע הלולב לכל הרוחות, עוצר האדם את הרוחות הרעות וטללים רעים, מפני ששיירי מצוה מצילין מן הפורענות.

בשנת ה'תרצ"ג עלה **רבי ישראל אבוחצירא ה'בבא סאלי זצ"ל** לארץ ישראל לביקור.

כדרכו בקודש הסתגר בתאו בספינה ושקע בעולמה של תורה. ובחוף השתוללה סערה נוראה. הספינה עלתה שמים ירדה תהומות. משברי ים עצומים התנפצו על סיפונה ושטפו הכל. על פי הוראת הקברניט הכינו המלחים את סירות ההצלה, להמלטות חפוזה כאשר תשקע הספינה. הקברניט, שידע כי יהודי קדוש מסתגר בחדרו, אמר למשמשו: "אמור לצדיק שיתכונן לנטישת הספינה!". הלילה ירד בעיצומה של הסערה.

היה זה ליל שבת קודש. מלא פחד ואימה, הלך השמש לתאו של הצדיק ומסר ברעדה את דברי הקברניט. הרב הוציא מצקלונו את גביע הקודש שירש מזקנו ה'**אביר יעקב זצ"ל**. מזג לתוכו יין וקידש על הכוס.

שתה רוב כוס, ועלה לסיפון. קול נפץ הגלים החריש אוזניים, התקרר למעקה, ושפך את שארית היין אל גלי הים הזועפים. וראה זה פלא, מיד שככה הסערה, והיתה לדממה.

הקברניט, שהיה עד לנס שהתחולל, הורה לכל מלחיו לעבור לפני הצדיק ולהודות לו על חייהם שניצלו, וגדול היה כבוד שמים.

ולא ידע הקברניט, שזו גמרא מפורשת: 'שיירי מצוה מעכבין את הפורענות'. (לחיות במצב ה)

"ואיש כי ייתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו"

אמר **רבי ישראל מאיר בעל ה'חפץ חיים'**: מי שמדבר רע על חברו ומגנה אותו, יסבבו הדברים לבסוף יגנו אותו גם כן, מלבד עונשו בעולם הבא. רמז לדבר: "ואיש כי ייתן מום בעמיתו - כאשר עשה כן יעשה לו!"

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברו"ח: נעה שלו. משי' יונה. משי' ג'בלי. **רפ"ש:** משה מרדכי בן עדנה סולטן וב"ב חיים דניאל בן שולה. שלמה בן רינה. מיכל חיה בת רחל. אפרת כיתה בת צביה תהילה בת שונמית. דוד בן רעות. **זווג הנוג:** חיים דניאל בן שולה. אורה שרה בת אסתר שרה בת אילה. אורית יהודית, יעקב משה, יוסף, דוד ויצחק בני מרים דבורה פנינה **לע"נ:** הגר"ע יוסף בן גורגריא זצ"ל. שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאג"י בן נעיסה ז"ל ששון בת מסעודה ז"ל. חתון בת מרים ז"ל. חילוה בת מרים ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל

בברכת שבת שלום!

פרקי אבות פרק ד'

עריכה: משפחת שמעיה

לע"נ אבינו

הר"ר אילן סבב בן סניורה ז"ל

פטירת הצדיקים

כ' באייר - ר' חיים אברהם גאנין. ר' סעדיה מרוזק
כ"ב באייר - ר' שלמה אליעזר אלפנדרי (הסבא קדישא)
כ"ד באייר - ר' יעקב מליסא. ר' יהושע העשיל
כ"ה באייר - ר' חיים חורי
כ"ו באייר - ר' משה חיים לוצאטו (רמח"ל). ר' שלמה מזוויל

מהו זוהר? מאור. זוהר הפנים, מאור הפנים.

את 'ספר הזוהר' כתב רבי שמעון בר יוחאי. ודווקא רבי שמעון בר יוחאי היה אדם שלא היה לו קל להאיר פנים לכל. רשבי"ה היה כולו אמת, הוא לא יכול היה לסבול שקר או זיף.

לאחר שתים-עשרה שנים בהם התחבא רשבי"ה במערה יחד עם בנו רבי אלעזר, הוא יוצא ורואה אדם חורש את שדהו. "איך מתבייש? מה אתה מתעסק בענייני העולם הזה? לך תלמד תורה!" נתן בו עיניו ושרף אותו.

כשראה זאת הקב"ה, אמר: "שוב למערתך!" העולם לא יכול להתנהל בדין. רשבי"ה חוזר לשנה נוספת, ויוצא בערב שבת. הוא רואה אדם רץ לביתו כשבידיו הוא אווז בשני הדסים.

"מהם ההדסים האלו?" שואל אותו רשבי"ה, "אני כל כך אוהב את השבת" אמר לו האיש, "ההדסים נותנים ריח טוב. ענף הדס אחד כנגד 'זכור' וענף שני כנגד 'שמור'."

רשבי"ה מתרגש: נכון, אין חובה לקחת הדסים בשבת, אך זו חביבות מצוה, זה לאהוב את ד'. והוא מנשק את היהודי.

הנשים שקשה להן להאיר פנים הן נשים מאד ישרות, בעלות מידת אמת. חיוך נתפס אצלן כמו זיוף, לכן מאור פנים הוא אתגר רציני אצלן. אך מה לעשות, ד' ברא אותנו בצורה כזו, שאין מושך יותר ממאור פנים. מהאנקדוטה של ההדסים לומד רשבי"ה את סוד הזוהר.

לאורכו ולרוחבו של ספר הזוהר, חוזר ומזהיר המשפט היפה שמשנן רשבי"ה לתלמידיו: "אנן בחביבות אתליא מילתא" - כל מה שיש לנו זה החביבות. מכח החביבות שיש בינינו, באה ההתעלות שלנו בתורה.

מאור הפנים והחיוך הם הדבק של האחדות. ביומו האחרון, מוסר רשבי"ה את תמצית תורתו לבנו ולתלמידיו. כאשר הוא מגיע למילים "חיים עד העולם", המילה "חיים" לא יוצאת מפיו, כי הוא כבר נמצא במקום אחר, בחיי עולם...

אש עצומה מקיפה אותו ובנו ותלמידיו זועקים "אבא, רכב ישראל ופרשיו!". האש יורדת והם רואים את רשבי"ה ופניו מסובבות לכיוון שלהם - בחיוך. זו הירושה - אומרים חז"ל - זו תורת הסוד.

תורת הסוד | מעיין המועד

בל"ג בעומר האדימו השמים באבוקת ענק לעילוי נשמת התנא האלוקי רשבי"ה, שהאיר עינינו בחכמת הנסתר. מה חכמת זו ומדוע קרויה כך?

רבינו האלישיך הקדוש זצ"ל האיר עינינו בענין זה: נצטוונו שלא לעשות כמעשה ארץ מצרים ולעבוד את ד' יתברך בדרך שהם עובדים את אליליהם. את הקב"ה יש לעבוד רק לפי משפטי התורה.

ומדוע, למה לא נאמץ אופנים נוספים מתרבויות האומות? "כי חוקות הגויים אין בהם סוד ותועלת, אבל ממצוות ה' נבראים מלאכים לעושיהן ומלווים אותם בכל אשר ילכו!"

לרבינו הרמב"ם זצ"ל משל, מה בין מצוות התורה לבין חוקות הגויים. משל לאדם המטייל במזוזיאון השעווה ורואה דמויות של מלכים ורוזנים. יתכן ויתרשם, יתכן ויתפעל, וכבר ארע שאנשים ביקשו שם הדרכה מסדרן, שהוברר שאיננו אלא בובת שעווה...

אך מה תהומי ההבדל בין אותם פוחלצים ודמויות ובין אנשים חיים! בובת השעווה אינה אלא קליפה חיצונית, מעטה כוזב, שאין בו כל תוכן. ואילו האדם יש בו פנימיות, איברים ועצמות, מחזור דם פועם וחיים. כך הדבר, והרבה יותר מכך, במצות התורה הקדושה.

כמה דינים והלכות, כמה משמעויות ולקחים, פירושים ורמזים, בכל מצוה! אמנם קצרה ידינו מהקיף את מורכבות האדם, איבריו ותכונותיו, רגשותיו ומידותיו, אך הכל מתגמד לנוכח הנשמה הטהורה, שהיא חלק אלוק ממעל. וכל פעולה מפעולות האדם משפיעה מיידית על כל העולמות.

כל מצוה מזריחה אור, כל מילה של תורה, מעשה חסד, עולים מיד לעורר שפע ברכה; וכל עבירה מחשיכה עולמות וכולא את השפע, רחמנא ליצלן. זאת גילה לנו רבי שמעון בר יוחאי - עד היכן מגיעה כל מצוה, מה סגולתה, איזה כח היא מעוררת ומה היא משפיעה ברוחניות ובגשמיות.

אם היה מישוהו מגלה לנו קוד סודי, שעל ידו כל הקשה על קלידי המחשב מוסיפה אלף שקלים לחשבון הבנק שלנו, הרי לא היינו עוזבים את המחשב לרגע קט, וקצות אצבעותינו היו מצמיחות יבלות!

ואם באו חכמי הרז וגילו לנו שבכל מצוה, בכל ברכה, בכל מילה של תלמוד תורה, רוכשים אנו חלק נוסף בגן העדן השווה ביותר מכל חיי העולם הזה - איך לא נרוץ לחטוף עוד ועוד מצוות!

מעשה ביהודי ירא ה' בשם ראובן, שנכנס להסתפר במספרה. את פניו של ראובן מעטרות שתי פאות מסולסלות וארוכות, ובסיום התספורת חתך לפתע הספר בטעות אחת מפאותיו. זינק ראובן מכסאו, הביט במראה, ו... כמעט שהתעלף!

"מה עשית לי?!" זעק בבהלה, "לאן נעלמה הפאה שלי?! כיצד אוכל לצאת כך לרחוב?"

הספר התנצל, אך המסתפר פנה אליו וביקש: "אני חושב שעליך לשלם לי 'דמי בוש' עבור הבושה הנוראה שגרמת לי, וגם 'דמי שבת' עבור הזמן שלא אוכל לצאת למלאכתי, עד שתגדל הפאה". הספר טען שגזז את הפאה בלי כוונה.

לבסוף באו השניים לפני הגאון רבי יצחק זילברשטיין, וביקשו שיכריע בעניינם.

תשובת הרב זילברשטיין שליט"א:

בנוגע לבושת, נפסק בשולחן ערוך: "אינו חייב על הבושת עד שיתכוון לביישו, והמבייש את חברו שלא בכוונה, פטור". ולכן, גם הספר דן פטור מבושת, כי לא היתה כוונתו להזיק ולבייש.

ובאשר לחיוב השבת, שחייבים בה גם כשלא היתה כוונה להזיק, מבואר בגמרא שהסך ראשו של חברו בסם המשיר את השער, חייב בשבת, אם הניזוק היה משתמש בשער לצורך פרנסתו (כגון, שהיה רוקד כליצן ומראה תנועות מבדרות בשער, וכעת אינו יכול לעסוק בזה, מחמת השרת שערו).

ונראה שגם בענייננו, אם מדובר באופן שהניזוק אינו יכול לצאת מביתו מחמת הבושה, ונאלץ להתבטל ממלאכתו עד שתצמח פאתו, הרי שיש לחייב את הספר בדמי שבת.

פרקי אבות | הרב משה קליר

"רבי לויטס איש יבנה אומר: מאד מאד הווי שפל רוח"

'חייב אדם להתנהג בענווה במשא ומתן עם בני אדם ובענייני ממון, לעשות לפנים משורת הדין עם כל האדם, וכל הנהגתו עם העולם הכל היא בשפלות. ועיקר הענווה שייכנע לאותם שהם תחתיו, כגון לעבדיו ולבני ביתו, ולאותם עניים שהם מתפרנסים ונהנים ממנו והוא אינו צריך להם ואינו ירא מהם."

ההולך בדרך זו מזכה את הרבים, כי הוא נושא חן בעיני ראויו והם משבחים אותו, ומתוך כך חומדים לעשות כמוהו.

רבה של פרנקפורט **רבי אברהם אביש זצ"ל** היה מתרים בעירו לדברים שבצדקה. פעם בחודש אלול בא לסוחר מעיר אחרת וביקש להתרימו. הסוחר, שהיה טרוד באותה שעה, חשב שלפניו קבצן ושלחו בבושת פנים: "צא מכאן, אין לי פנאי אליך!"

שמע הרב חרפתו, ויצא. הסוחר חיפש את מקלו, ומשלא מצאו אמר: "כנראה גנב אותו קבצן את מקליו!"

רדף אחריו והשיגו, והחל שופך עליו קיתונות של בוז: "גנב! את מקלי השב לי! וכי בשביל שנתבעתי לצדקה ולא נתתי, ראוי שתגנוב את מקליו?"

"חלילה לי", השיב הרב, "לא שלחתי יד במקלך". אולם הסוחר לא האמין לו והחל להכותו. ספג רבי אביש את המכות בדומיה. בשבת "שובה" דרש הרב בבית הכנסת כנהוג. הלכו כל בני העיר לשמוע את דרשת הרב, ואף הסוחר האורח הלך. בית הכנסת היה גדוש מפה לפה, ובקושי היה יכול להיכנס. הוא זקף את ראשו - והנה חשכו עיניו. הרב הוא אותו "קבצן" שהכה.

הוא כרע והתעלף. לאחר שהשיבו את רוחו, אמרו לו האנשים שיבקש סליחה מהרב, והרב עניו, בוודאי לא יקום ולא יטור. לאחר הדרשה נדחקו הכל סביב הרב, נדחק גם הסוחר ביניהם כדי לבקש מחילה, כשראהו רבי אביש, אמר בלבו: חייב אני לפייסו על דבר המקל! ומיד רץ לקראתו, התנצל לפניו שוב ואמר לו: "מעיד אני עלי במקום קדוש זה שלא ציערתי את כבודו, אגא האמן לי שלא שלחתי יד במקלו..."